

$f(x)=|x|$ FONKSİYONU MUTLAK DEĞER KAVRAMI

Her $x \in \mathbb{R}$ için $|x|$ ifadesi x in mutlak değeri diye okunur.

$$|x| = \begin{cases} x, & x \geq 0 \text{ ise} \\ -x, & x < 0 \text{ ise} \end{cases}$$

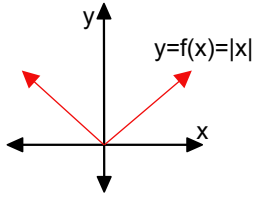
olarak tanımlanmıştır.

(Burada $x=0$ değeri için eşitlik başka bir satıra yeni bir dal olarak yazılabilir ya da var olan iki satırdan birine eklenebilir)

Gerçek sayılarda $f(x)=|x|$ fonksiyonunun grafiğini çizerek özelliklerini inceleyelim.

$$|x| = \begin{cases} x, & x \geq 0 \text{ ise} \\ 0, & x=0 \text{ ise} \\ -x, & x < 0 \text{ ise} \end{cases}$$

olduğundan $x > 0$ için $y=x$, $x < 0$ için $y=-x$ doğruları çizeriz. $x=0$ için $y=0$ ve $(0,0)$ noktasını grafik üzerinde olacaktır.



Nitel özelliklere bakarsak

$x=0$ için $f(0)=0$ olduğu görülür. Buna göre f fonksiyonunun sıfırı sıfırdır.

$x \neq 0$ iken $f(x) > 0$; $x=0$ iken $f(x)=0$ olduğu görülür.

f fonksiyonunun işaret özeti ve artanlık azalanlık durumu tablodaki gibidir.

x	$-\infty$	0	∞
$f(x)= x $		0	
	+		+
	Azalan		Artan

$f(x)=|x|$ fonksiyonu $x > 0$ için artan, $x < 0$ için azalandır.

$f(x)=|x|$ fonksiyonunun görüntü kümesi bir maksimum değer içermez, $x=0$ için minimum değeri 0 dir. Dolayısıyla $(0,0)$ minimum noktasıdır.

$f(x)=|x|$ fonksiyonunda farklı x değerleri için aynı y değerleri elde edebileceğinden bu fonksiyon bire-bir değildir. (Yatay doğru testi ile kontrol edilebilir.)

MUTLAK DEĞER FONKSİYONU

$$|f(x)| = \begin{cases} f(x), & f(x) \geq 0 \text{ ise} \\ -f(x), & f(x) < 0 \text{ ise} \end{cases}$$

biçiminde tanımlanmış $y=|f(x)|$ fonksiyonuna $f(x)$ fonksiyonun mutlak değer fonksiyonu denir.

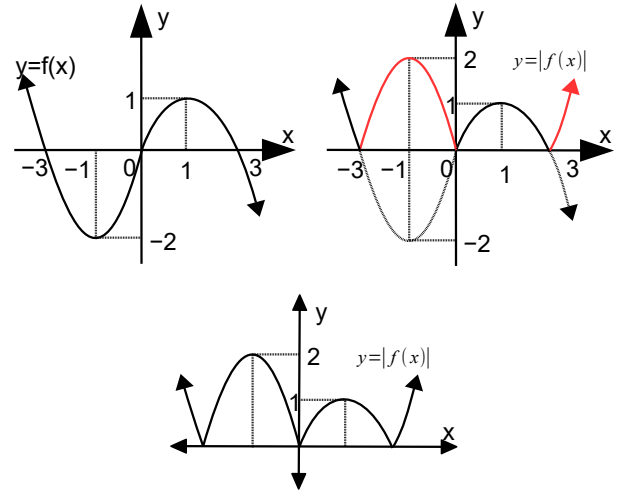
Mutlak değerli ifadelerde mutlak değerini sıfır yapan değerlere kritik nokta denir. Her mutlak değerli ifade kritik noktasına göre parçalı fonksiyon olarak yazılabilir.

ÖNEMLİ

$y=f(x)$ verildiğinde $y=|f(x)|$ fonksiyonunu çizmek için $y=f(x)$ in grafiğinde x ekseninin altında kalan parçaların x eksenine göre simetrisini alırız.

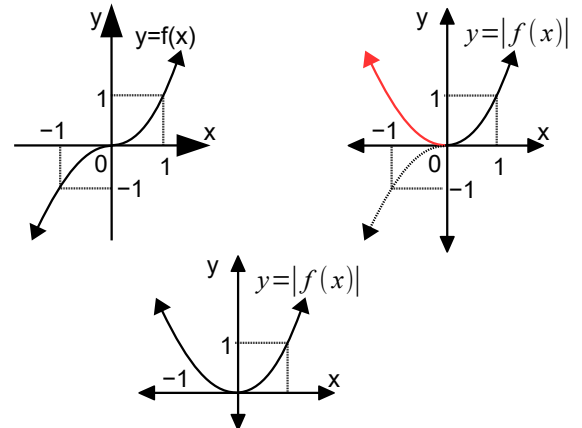
Örnek...1 :

$y=f(x)$ grafiği aşağıdaki gibi olan fonksiyon için $y=|f(x)|$ grafiği çizilmiştir inceleyiniz.



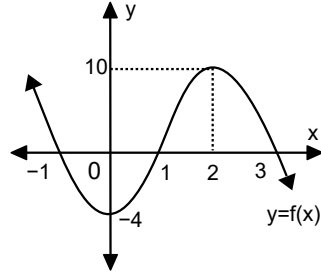
Örnek...2 :

$y=f(x)$ grafiği aşağıdaki gibi olan fonksiyonları için $y=|f(x)|$ grafiği çizilmiştir inceleyiniz.



Örnek...3 :

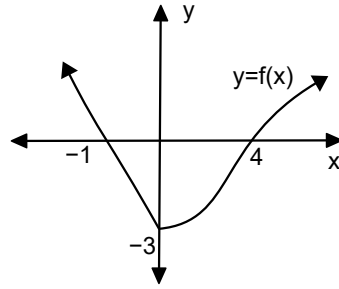
$y=f(x)$ grafiği veriliyor. Buna göre, $y=|f(x)|$ fonksiyonunu çiziniz.

**Örnek...6 :**

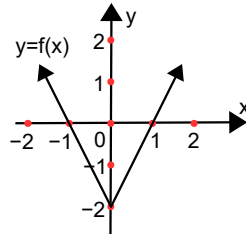
$y=|2x-14|$ fonksiyonunu i) parçalı yazarak ii) simetrileri kullanarak çiziniz. Nitel özelliklerini belirtiniz.

Örnek...4 :

$y=f(x)$ in grafiği veriliyor. Buna göre, $y=|f(x)|$ fonksiyonunun grafiğini çiziniz.

**Örnek...5 :**

$y=f(x)$ veriliyor. Buna göre, $y=|f(x)|$ fonksiyonunun grafiğini çiziniz

**Örnek...7 :**

$y=|3x+5|$ fonksiyonunun grafiğini çiziniz. Nitel özelliklerini belirtiniz.

Örnek...8 :

$y=-|x+5|$ fonksiyonunun grafiğini çiziniz.
Nitel özelliklerini belirtiniz.

Örnek...10 :

$y=|2x-3|-5$ fonksiyonunun grafiğini çiziniz.
Nitel özelliklerini belirtiniz.

www.matbaz.com

Örnek...9 :

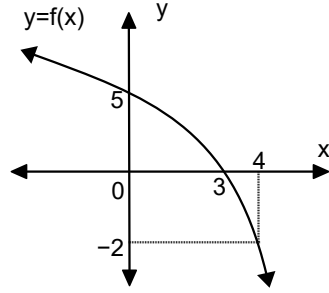
$y=|x-2|+3$ fonksiyonunun grafiğini çiziniz.
Nitel özelliklerini belirtiniz.

Örnek...11 :

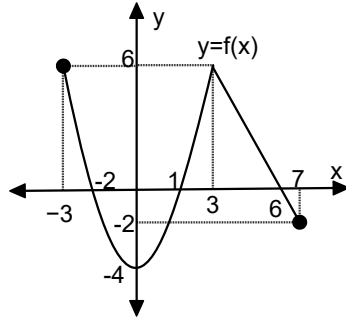
$y=g(x)=x+3$ fonksiyonu veriliyor.
Buna göre, $y=f(x)=|g(x)|-5$
fonksiyonu ile eksenler arasında kalan
bölgenin alanı kaç birim karedir?

DEĞERLENDİRME

- 1) $y=f(x)$ veriliyor.
Buna göre,
 $y=|f(x)|$
fonksiyonunu çiziniz.



- 2) Grafiği verilen $y=f(x)$
fonksiyonu için
 $g(x)=\frac{|f(x)|}{2}$
fonksiyonunun
grafliğini çiziniz



- 3) $y=-|6-3x|+4$ fonksiyonunun grafiğini çiziniz.
Nitel özelliklerini belirtiniz.

- 4) $y=g(x)=2x-1$ fonksiyonu veriliyor. Buna göre,
 $y=f(x)=2\cdot|g(x)|-6$ fonksiyonu ile eksenler
arasında kalan bölgenin alanı kaç birim karedir?

- 5) $y=|ax+b|+k$ fonksiyonunun (k sayısının alacağı
durumlara göre) nitel özelliklerini belirtiniz.

- 6) $y=-|ax+b|+k$ fonksiyonunun (k sayısının
alacağı durumlara göre) nitel özelliklerini belirtiniz.